

PROP DE VOSALTRES

Bon Nadal

Benvolguts diocesans:

Per als cristians és ben clar que el Naixement de Jesús no és una mera festa repetitiva sinó una celebració, un recordatori que actualitzem tot mirant l'eternitat, com a síntesi de la proclamació i vivència de la nostra fe. La celebració d'aquest any és una ocasió nova per a la nostra vida, en permanent conversió al Senyor. Ell, al néixer com un de nosaltres, s'integra en la nostra història, l'acompanya i ens possibilita un horitzó diferent en les nostres relacions humanes i en la manera de dirigir-nos al Pare.

Les circumstàncies que ens envolten són diferents cada any. La problemàtica social, l'ambient familiar, la dedicació professional, també els nostres alts i baixos personals, fan que cada any participem de la festa amb matisos diferenciats. La nostra percepció serà distinta segons els condicionaments externs o les emocions de cadascú. Tots ho podem comprovar si parem una mica el ritme accelerat de la nostra vida, fem silenci i ens preguntem el significat profund del què celebrem.

Els cristians no som diferents als altres en l'apreciació dels esdeveniments festius. Però afegim sempre el component religiós a la nostra celebració. No pot ser d'una altra manera. I en el centre de

la celebració sempre ens trobem a la persona de Crist. D'una manera significativa ho viu el nostre món en aquest temps de Nadal, on l'alegria, la bondat i la felicitat mostren el seu millor rostre. Tant els creients, com els qui s'han allunyat de la fe o sostenen la seva vida en altres fonaments vitals. Els qui seguim els ensenyaments de Crist vivim amb intensitat aquests dies, i volem participar de l'alegria dels altres contribuint amb la nostra actitud a glorificar Déu i a proclamar la incontrovertible dignitat de l'ésser humà.

Crist és el centre de les nostres mirades, i desitgem transmetre els sentiments nadalencs als al-

tres amb autenticitat. Aquest és el propòsit de tot cristià que, a la seva manera, ho ha viscut i ho ha donat a conèixer. Amb paraules del papa Pau VI, canonitzat el passat mes d'octubre, i com a homenatge a la seva memòria, us voldria felicitar el Nadal d'aquest any:

«En Crist ho tenim tot!
Per a nosaltres Crist ho és tot!
Si desitges guarir la teva ferida,
ell és el metge;
si t'abruses de febre,
ell és la font reparadora;
si estàs oprimat per les culpes,
ell és la justícia;
si necessites ajut, ell és la força;
si tems la mort, ell és la vida;
si desitges el cel, ell és el camí;
si defuges les tenebres,
ell és la llum;
si necessites aliment,
ell és el menjar.»

Que en les vostres famílies es pugui celebrar amb harmonia cristiana el Naixement del Senyor. Que pugueu comunicar a tothom la felicitat que entra a aquest esdeveniment.

Amb la meva benedicció i afecte.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Lleida commemora el Dia de les Persones Sense Llar

Per reivindicar el Dia de les Persones Sense Llar, que se celebra el 25 de novembre, Arrels-Sant Ignasi va escenificar una *flashmob*, amb la lectura d'un manifest, a la plaça de la Paeria. A l'acte hi van participar unes 140 persones, entre voluntaris i persones que pateixen una situació de manca d'habitatge. Durant la *flashmob* els participants van construir una casa amb caixes de cartó, per tal de representar el tipus d'habitatge en què viuen les persones sense llar.

Arrels-Sant Ignasi ha atès aquest any 1.397 persones, de les quals 993 no tenien cap ingrés i 717 no tenien llar. Per altra banda, augmenten les

persones que necessiten l'ajuda del centre obert. En els últims dos anys s'han incrementat un 25%. El president d'Arrels-Sant Ignasi, Roger Torres, en la lectura del manifest va destacar que «tota persona té dret a una llar pròpia, digne, permanent i en pau». «Les persones que es troben en situació de sense llar estan en una situació de vulneració de drets, d'invisibilitat, de patiment, d'inseguretat, exposades a patir agressions, i un llarg etc.». Torres va afegir que a Arrels-Sant Ignasi «ens volem centrar en la persona, donar veu als que pateixen aquesta situació, perquè darrere cada dada, hi ha una veu, un nom i una història».

CERCA DE VOSOTROS

La Navidad

Queridos diocesanos:

Para los cristianos es bien claro que el Nacimiento de Jesús no es una mera fiesta repetitiva, sino una celebración, un recordatorio que actualizamos mirado la eternidad, como síntesis de la proclamación y vivencia de nuestra fe. La celebración de este año es una ocasión nueva para nuestra vida, en permanente conversión al Señor. Él, al nacer como uno de nosotros, se integra en nuestra historia, la acompaña y posibilita un horizonte distinto en nuestras relaciones humanas y en el modo de dirigirnos al Padre.

Las circunstancias que nos envuelven son distintas cada año. La problemática social, el ambiente familiar, la dedicación profesional, incluso nuestros altibajos personales, hacen que participemos de la fiesta con matices diferenciados. Nuestra percepción será distinta según los condicionamientos externos o las emociones de cada uno. Todos lo podemos comprobar si paramos un poco el ritmo acelerado de nuestra vida, hacemos silencio y nos preguntamos por el significado profundo de lo que celebramos.

Los cristianos no somos distintos a los demás en la apreciación de los acontecimientos festivos. Pero añadimos siempre el componente religioso a nuestra celebración. No puede ser de otra manera. Y en el centro de la celebración siempre nos encontramos con la persona de Cristo. De un modo significativo lo vive nuestro mundo en este tiempo de la Navidad, donde la alegría, la bondad y la felicidad muestran su mejor rostro. Tanto los creyentes, como quienes se han alejado de la fe o sostienen su vida en otros fundamentos vitales. Los que seguimos las enseñanzas de Cristo vivimos con intensidad estos días, y queremos participar de la alegría de los demás contribuyendo con nuestra actitud a glorificar a Dios y a proclamar la incontrovertible dignidad del ser humano.

Cristo es el centro de nuestras miradas, y deseamos transmitir los sentimientos navideños a los demás con autenticidad. Ese es el propósito de todo cristiano que, a su modo, lo ha vivido y lo ha dado a conocer. Con palabras del papa Pablo VI, canonizado el pasado mes de octubre, y como homenaje a su memoria, querría felicitaros la Navidad de este año:

«En Crist ho tenim tot!
Per a nosaltres Crist ho és tot!
Si desitges guarir la teva ferida,
ell és el metge;
si t'abruses de febre,
ell és la font reparadora;
si estàs oprimat per les culpes,
ell és la justícia;
si necessites ajut, ell és la força;
si tems la mort, ell és la vida;
si desitges el cel, ell és el camí;
si defuges les tenebres, ell és la llum;
si necessites aliment, ell és el menjar.»

Que en vuestras familias se pueda celebrar con armonía cristiana el Nacimiento del Señor. Que podáis comunicar a todos la felicidad que entraña este acontecimiento.

Con mi bendición y afecto.

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

Visites guiades a Aitona per donar a conèixer el turisme religiós

El Bisbat de Lleida va acollir el 19 de novembre la presentació d'una iniciativa turística que neix amb la vocació d'esdevenir un innovador eix de projecció internacional de la vila. Unint paisatge, història i tradició, es pretén posar en valor el patrimoni vinculat a una tradició d'espiritualitat i devoció d'arrels profundes al municipi: «Aitona, bressol de sants.»

L'Ajuntament d'Aitona proposa un seguit de visites guiades amb l'objectiu de donar a conèixer el llegat de santa Teresa Jornet, del pare Francesc Palau i del beat Josep Camí. Les rutes guiades seran en horari de matí i de tarda. Es visitarà la Casa Museu de la Congregació, l'Església Parroquial de Sant Antolí, la Casa natal de san-

ta Teresa Jornet, la primera Casa-asil de Catalunya, la Casa natal del beat Francesc Palau, la Cova del pare Palau, l'ermita de Sant Joan de Carratalà i el mirador natural del paisatge del Baix Segre. Amb l'ànim de donar a conèixer el paisatge agrícola i la seva riquesa patrimonial, les visites de caire

religiós també es complementaran amb la visió agrícola de «Fruïturisme».

Les reserves per participar de les diferents rutes que s'organitzen ja es poden fer enviant un correu electrònic a l'adreça turisme@ajuntamentaitona.cat o trucant al telèfon 973 794 010.

Primera reunió del curs dels delegats de Pastoral Familiar de Catalunya

La Casa de l'Església del Bisbat de Sant Feliu va acollir, el passat 17 de novembre, la primera reunió de curs dels delegats de Pastoral Familiar dels bisbats de Catalunya. El bisbe Mons. Agustí Cortés els va acollir i els va acompanyar durant tota la sessió de treball.

En la reunió es va treballar bàsicament la preparació de la Setmana de la Família que com és tradició, se celebra de l'1 al 10 de març. Aquest any el

lema serà «Família: bressol i referent de nova humanitat», fent referència al passat Sínode de Joves i la seva vinculació a la família.

Altres temes tractats a la reunió van ser la valoració de la trobada mundial de les famílies i també de la trobada de delegats convocada per la CEE a Madrid, el passat mes d'octubre. També es va fer referència a la trobada de formació a Guadarrama del passat juliol, on bastants delegats hi van ser presents. Es va proposar de participar a la «Trobada anual de formació per a Centres d'Orientació Familiar», que tindrà lloc el 19 de gener de 2019. També es va demanar que els Centres d'Orientació Familiar i els grups «Raquel», que vetllen per ajudar a superar el dol, siguin grups que treballin en comunió amb les delegacions de Família i els bisbats. Finalment, es va insistir en la necessitat de millorar els cursos de preparació al sagrament del matrimoni.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

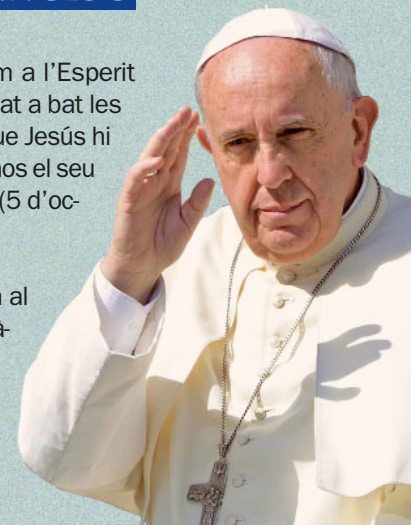

@Pontifex: «La presència de l'Àngel de la guarda a la nostra vida no és només per a ajudar-nos en el camí, sinó també per mostrar-nos cap a on hem d'anar» (2 d'octubre).

@Pontifex: «En un moment clau de la seva joventut, sant Francesc d'Assís llegí l'Evangeli. També avui en dia l'Evangeli et fa conèixer Jesús viu, et parla al cor i et canvia la vida» (5 d'octubre).

@Pontifex: «Demanem a l'Esperit Sant que ens obri de bat a bat les portes del cor per tal que Jesús hi pugui entrar per portar-nos el seu missatge de salvació» (5 d'octubre).

@Pontifex: «Demanem al Senyor els dons del diàleg i de la paciència, de la proximitat i de l'acolliment que estima, perdona i no condemna» (7 d'octubre).

«L'Església és un hospital de campanya en un món ple de ferits»

El delegat de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona, Mn. Bruno Bérchez, va impartir a l'IREL, el 23 i 24 de novembre, un seminari sobre com evangelitzar els joves. El seu títol, «La inculcació de l'Evangeli en la cultura postmillennial».

Mn. Bruno Bérchez va començar dient que el que explicaria tenia data de caducitat, però també va assegurar que «hem de fixar-nos en la cultura d'avui i veure que té moltes oportunitats», i «predicar l'Evangeli avui no és més difícil, és diferent». Mn. Bérchez va dir que «s'ha d'identificar la cultura i estimar-la, que s'entengui l'Evangeli i que cada lloc culturitzi l'Evangeli a la seva manera». El ponent va destacar que «l'element tecnològic d'avui dia és el mòbil. La majoria de joves d'arreu del món en tenen».

A continuació va centrar la seva explicació en les teories del polonès Zygmunt Bauman i del visionari coreà Byung Chul Han. Així, agafant les teories de Bauman, Mn. Bruno va explicar que «actualment el jove no té prejudicis i s'adapta molt de pressa. És una oportunitat que hem d'aprofitar per evangelitzar-los». El conferenciant va afirmar també que

«el jove busca l'eternitat en l'Església. Els missatges han de ser breus, que arribin al cor i facin pensar». També va dir que «l'Església s'ha convertit en un hospital de campanya en un món ple de ferits». En referència a les propostes de Byung Chul Han va assegurar que «els joves s'uneixen per una causa a través de les xarxes socials». Va recordar també que «l'Església acull tothom, i això porta els joves a pensar que no estan sols». També va destacar que «les xarxes representen una nova tirania». Bérchez va fer una radiografia de l'Església ideal d'avui: creativa, divertida, sanadora, acollidora, emocionant i missionera. El bisbe Salvador va fer-se present a la sessió del dissabte al matí.

Cafè Youcat per reflexionar sobre l'acompanyament

La Delegació de Joves va organitzar el passat 16 de novembre, a Els Frarets, la cinquena edició del Cafè Youcat per parlar de l'acompanyament, amb el títol: «La companyia, la millor medicina», a càrrec de Carme Pàmols i Rafael de Santiago.

La reflexió d'ambdós va ser la de dues persones que els ha tocat viure aquesta experiència de molt a prop. La Carme, a partir del text evangèlic de la trobada de la samaritana amb Jesús, va parlar de la necessitat d'estimar, d'acollir i d'escoltar. I el Rafael va parlar de les raons per afrontar la malaltia d'una persona cabdal en la seva vida, que és la seva esposa. Tots ells varen aprofundir en l'acompanyament com una oportunitat per créixer en la fe, malgrat el dolor que suposa la pèrdua.

Per altre costat, el dies 16 i 17 de novembre, un grup de joves de Lleida van participar al VI Canòlich Music. Va tenir lloc a la Parròquia de Sant Julià de Lòria (Andorra), organitzat pel Bisbat d'Urgell. A través d'aquest projecte musical les delegacions de Joventut i Ensenyament volen acostar els joves als valors espirituals.

REFLEXIONS

Demà passat, Nadal!

El temps d'Advent és a les acaballes. Les finestres del seu calendari són quasi totes obertes. Ja hem encès el quart ciri de la corona. «Els es van espantar molt. Però l'àngel els digué: No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor» (Lc 1,9-11). Demà, a l'església, celebrarem la Missa del Gall amb la comunitat dels creients. Demà passat ens aplegarem al voltant de la taula de Nadal. Serà una trobada de família. Procurarem ser-hi tots. Trobarem a faltar els familiars traspassats, els que són malalts a l'hospital, els qui han perdut la llibertat, els qui no hi poden ser perquè treballen... Tindrem un record per a ells i ens acompanyaran en el pensament i en el cor. En algunes cases, abans de dinar cantaran unes nadesles davant el pessebre. Els infants recitaran i els grans escoltaran amb satisfacció les dècimes apreses per a aquest dia i per a aquest àpat. Els més petits faran preguntes davant tantes novetats. També per a alguns serà una bona possibilitat de reconciliació familiar i de deixar enrere malentesos i friccions. És Nadal!

Fora de casa també és Nadal, però per a algunes persones no és fàcil celebrar-ho. Els que estan sols per múltiples raons, els qui viuen al carrer, els qui no guanyen prou, no ja per celebrar festivament el Nadal, sinó per viure dignament cada dia, els qui no tenen feina o l'han perduda fa poc, els immigrants acabats d'arribar o els que no troben acolliment... Jesús també va venir al món per ells, especialment per ells. Les circumstàncies de la seva vinguda, fa dos mil anys, l'identifiquen amb molts d'ells.

Celebrem Nadal, fem-ho en família. No oblidem, però, les persones que necessiten de les nostres accions solidàries, veritables actes d'amor: un donatiu a alguna institució que els ajudi, aportar aliments a les campanyes de recollida que es repeteixen durant l'any, acollir alguna persona en les situacions descrites al nostre dinar familiar... Nadal és una festa que ens entra molt endins i fa sortir de nosaltres bondat, generositat i esperança. Celebrem que Jesús és nat per ensenyar-nos la joia de servir i estimar els altres. «I de sobte s'uní a l'àngel un estol dels exèrcits celestials que lloava Déu cantant: Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima» (Lc 2,1-14).

Enric Puig Jofra, SJ

AGENDA

► Diumenge, 23 de desembre:

—A les 12 h, concert de Nadal del Cor Montserrat de Terrassa en la Missa a la Catedral presidida pel bisbe Salvador.

—A les 12 h, jornada de germanor dels pessebristes al Santuari de Sant Antoni de Pàdua. Eucaristia presidida per Mn. Vicenç Alfonso.

► **Dilluns, 24 de desembre.** A les 24 h, Missa del Gall. Eucaristia presidida pel Sr. Bisbe a la Catedral.

► **Dimarts, 25 de desembre. Nadal.** A les 12 h, Eucaristia presidida pel Sr. Bisbe a la Catedral.

► **Diumenge, 30 de desembre.** A les 12 h, celebració de la Jornada per la Família a la Parròquia de la Sagrada Família.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

24. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [2S 7,1-5.8b-12.14a.16 / Sl 88 / Lc 1,67-79]. Sant Delfí, bisbe; santa Adela, abadessa; santa Irmina, vg. princesa.

25. □ Dimarts [Nit: Is 9,2-4.6-7 / Sl 95 / Tt 2,11-14 / Lc 2,1-14. Alba: Is 62,11-12 / Sl 96 / Tt 3,4-7 / Lc 2,15-20. Dia: Is 52,7-10 / Sl 97 / He 1,1-6 / Jo 1,1-18 (o bé, més breu: 1,1-5.9-14)]. Nadal de Nostre Senyor Jesucrist, a Betlem de Judea. També: Mare de Déu de Betlem o del Pessebre; santa Anastàsia, mr. (s. IV); santa Eugènia, vg. i mr.

26. ■ Dimecres [Fets 6,8-10 / Sl 30 / Mt 10,17-22]. Sant Esteve, diaca i protomàrtir (35) a Jerusalem; sant Dionís, papa (259-268) i mr.; sant Zòsim, papa (grec, 417-418).

27. □ Dijous [1Jo 1,1-4 / Sl 96 / Jo 20,2-8]. Sant Joan, apòstol i evangelista, fill de Zebedeu, vident a Patmos, venerat a Efes (†100); sant Teodor, monjo; santa Nicaret, vg.

28. ■ Divendres [1Jo 1,5-2,2 / Sl 123 / Mt 2,13-18]. Sants Innocents, mrs. a Betlem i rodalia; santa Dòmnia, vg. i mr.; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.

29. □ Dissabte [1Jo 2,3-11 / Sl 95 / Lc 2,22-35]. Sant Tomàs Becket (1118-1170), bisbe de Canterbury i mr.; sant David (s. XI-X aC), rei de Judà i d'Israel i profeta, conqueridor de Sió; sant Tròfim, bisbe.

30. □ Diumenge vinent, la Sagrada Família: Jesús, Maria i Josep (lit. hores: 1a setm.) [Sir 3,3-7.14-17a / Sl 127 / Col 3,12-21 / Mt 2,13-15. 19-23 (o bé: 1S 1,20-22.24-28) / Sl 83 / 1Jo 3,1-2.21-24 / Lc 2,41-52]. Sant Mansuet, mr.; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, mr.; sant Fèlix I, papa (269-274) i mr.; beat Raül, abat.

Diumenge IV d'Advent (C)

COMENTARI

Neix el qui és la nostra pau

Som ja a les portes del Nadal. Per això les lectures ens presenten la immediatesa del naixement del Salvador. Ho diu el profeta Miquees ja al segle vuitè: *Tu, Betlem Efrata, petita per a figurar entre les famílies de Judà: de tu sortirà el qui ha de regir Israel.* Betlem és on va néixer David i on naixerà el Messies, Jesús. La seva missió: *Ell es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu.* I com a resultat: *Viuran en pau, perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.* Podem dir que el nom de qui naixerà a Betlem és Pau (en majúscula). Ens resultarà més comprensible si entenem que pau, en sentit bíblic, inclou la prosperitat material i espiritual, és a dir, la felicitat plena.

La proximitat del naixement del Senyor la podem llegir en l'escena evangèlica. Maria gràvida del Salvador del món va a visitar la seva cosina que descobreix en ella a la Mare del Salvador: *Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. ¿Qui soc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me?* Elisabet no en tenia cap coneixement de qui portava Maria en el seu si sinó que *plena de l'Esperit Sant cridà amb totes les seves forces. És Déu mateix qui li ha revelat que el fill de Maria és el Senyor, el Salvador.*

La segona lectura ens permet aprofundir en el sentit del naixement a Betlem *del qui ha de regir Israel*, del fill de Maria. *Crist deia a Déu quan entrà al món: No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat.* El qui naixerà de Maria ve a fer la voluntat del Pare, no a multiplicar altre cop sacrificis i holocausts. El sacrifici agradable a Déu serà fer sempre la voluntat del Senyor. Per això neix Jesús a Betlem. Aquest és el sentit profund del Nadal: que aprenguem, com aquell infant, a fer sempre la voluntat del Pare. Celebrar el Nadal vol dir imitar sempre l'actitud del Fill de Maria.

▶ Lectura de la profecia de Miquees (Mi 5,1-4a)

Això diu el Senyor: «Tu Bet-Lèhem Efrata, petita per figurar entre les famílies de Judà: de tu en sortirà el qui ha de regir Israel.» Els seus orígens són llunyans, des dels temps eters. Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill; aleshores la resta dels germans tornarà cap al poble d'Israel. Es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor. I viuran en pau, perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.

▶ Salm responsorial (79)

R. *Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.*

Pastor d'Israel, escolteu-nos. / Vós que teniu querubins per carrossa, / desvetlleu el vostre poder, / veniu a salvar-nos. R.

Déu de l'univers, / gireu des del cel els vostres ulls, / veniu i visiteu aquesta vinya, / que la vostra mà havia plantat / i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi / sobre l'home que serà el vostre braç dret, / el fill de l'home a qui vós doneu la força. / No ens apartarem mai més de vós; / guardeu-nos la vida / perquè invoquem el vostre nom.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 10,5-10)

Germans, Crist deia a Déu quan entrà al món: «No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per això us dic: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat.» Primer ha dit: «Les oblacions i els sacrificis, l'holocaust i l'expiació, no els voleu ni els exigiu», encara que totes aquestes ofrenes són precisament les que la llei prescrivia. Després afegeix: «Vinc a fer la vostra voluntat.» Adoneu-vos com suprimeix tot el que deia abans i ho substitueix pel que diu després. A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta «voluntat» de Déu.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 1,39-45)

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà; entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes, i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: «Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Qui soc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felix tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà.»

▶ Lectura de la profecia de Miqueas (Miq 5,1-4a)

Esto dice el Señor: «Y tú, Belén Efratá, pequeña entre los clanes de Judá, de ti voy a sacar al que ha de gobernar Israel; sus orígenes son de antaño, de tiempos inmemoriales. Por eso, los entregará hasta que dé a luz la que debe dar a luz, el resto de sus hermanos volverá junto con los hijos de Israel. Se mantendrá firme, pastoreará con la fuerza del Señor, con el dominio del nombre del Señor, su Dios; se instalarán, ya que el Señor se hará grande hasta el confín de la tierra. Él mismo será la paz.»

▶ Salmo responsorial (79)

R. *Oh, Dios, restáuranos, que brille tu rostro y nos salve.*

Pastor de Israel, escucha; / tú que te sientas sobre querubines, resplandece; / despierta tu poder y ven a salvarnos. R.

Dios del universo, vuélvete; / mira desde el cielo, fíjate, / ven a visitar tu viña. / Cuida la cepa que tu diestra plantó / y al hijo del hombre que tú has fortalecido. R.

Que tu mano proteja a tu escogido, / al hombre que tú fortaleciste. / No nos alejaremos de ti: / danos vida, para que invoquemos tu nombre. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 10,5-10)

Hermanos: Al entrar Cristo en el mundo dice: «Tú no quisiste sacrificios ni ofrendas, pero me formaste un cuerpo; no aceptaste holocaustos ni víctimas expiatorias. Entonces yo dije: He aquí que vengo —pues así está escrito en el comienzo del libro acerca de mí— para hacer, ¡oh Dios!, tu voluntad». Primero dice: «Tú no quisiste sacrificios ni ofrendas, ni holocaustos, ni víctimas expiatorias», que se ofrecen según la ley. Después añade: «He aquí que vengo para hacer tu voluntad». Niega lo primero, para afirmar lo segundo. Y conforme a esa voluntad todos quedamos santificados por la oblación del cuerpo de Jesucristo, hecha una vez para siempre.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 1,39-45)

En aquellos días, María se levantó y se puso en camino de prisa hacia la montaña, a una ciudad de Judá; entró en casa de Zacarías y saludó a Isabel. Aconteció que, en cuanto Isabel oyó el saludo de María, saltó la criatura en su vientre. Se llenó Isabel de Espíritu Santo y, levantando la voz, exclamó: «¡Bendita tú entre las mujeres, y bendito el fruto de tu vientre! ¿Quién soy yo para que me visite la madre de mi Señor? Pues, en cuanto tu saludo llegó a mis oídos, la criatura saltó de alegría en mi vientre. Bienaventurada la que ha creído, porque lo que le ha dicho el Señor se cumplirá.»